

Kategoria: Koulu-perhe-lähiyhteisö
– yhteistyö

Perhekoulutus

SCIREARLY

Pedagogisten käytäntöjen kokoelma
**Pedagogisia käytäntöjä
kaikkien lasten
kukoistuksen tueksi**

**TUTKIMUSPERUSTAISIA HEIKKOA KOULUSUORITUMISTA JA KOULUPUDOKKUUTTA
VÄHENTÄVIÄ POLITIIKKOJA JA KÄYTÄNTÖJÄ EUROOPASSA**

Kiitokset

Kirjoittajat ja projektin partnerit:

Deuston yliopisto, Espanja (koordinaattori)

KMOP – Kentro Merimnas Oikogeneias kai Paidiou, Kreikka

Opetus- tiede- ja innovaatioministeriö, Portugal

CESIE, Italia

Dublin City yliopisto, Irlanti

Pelastakaa lapset, MHPSS Collaborative, Tanska

Porton yliopisto, Portugal

Maltan yliopisto, Malta

Euroopan vanhempainjärjestö, Belgia

Helsingin yliopisto, Suomi

Newcastle Upon Tynen yliopisto, Iso-Britannia

© Copyright 2024

Tämän dokumentin lisenssi: Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY-NC-SA 4.0).

Julkaisuajankohta: 2024

Kuvat: lisenssillä Shutterstock.com:sta

Tämä hanke on saanut rahoitusta Euroopan Unionin Horisontti Eurooppa tutkimus- ja innovaatio-ohjelmasta. Hankenumero on No. 101061288. Dokumentissa esitetyt näkemykset ja mielipiteet ovat kirjoittajien, ja ne eivät välttämättä heijastele Euroopan Unionin tai Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanoviraston näkemyksiä. Euroopan Unioni tai Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto eivät ole niistä vastuussa.

Kategoria: Koulu-perhe-lähiyhteisö – yhteistyö

Johdanto

Tämä pedagogisten käytäntöjen kokoelma, "Pedagogisia käytäntöjä kaikkien lasten oppimisen ja kukoistuksen tueksi" on käytännöllinen tukimateriaali, joka auttaa luomaan optimaalisia oppimisympäristöjä luokkahuoneessa, koulussa ja paikallisyhteisöissä. Se auttaa opettajia ja rehtoreita rakentamaan sellaisia oppimisen olosuhteita ja tiloja, jotka edistävät oppilaiden perustaitojen oppimista, tukevat oppilaita, joilla on oppimisen haasteita, sekä edistävät sosiaalisten ja emotionaalisten taitojen oppimista. Pedagogisten käytäntöjen kokoelma perustuu 20 tapaustutkimukseen yhdeksässä Euroopan maassa. Se kuvaa pedagogisia käytäntöjä ja strategioita, jotka ovat osoittautuneet toimiviksi todellisissa ympäristöissä kouluissa.

Tapaustutkimukset on toteutettu sellaisissa eurooppalaisissa peruskouluissa, jotka ovat onnistuneet tukemaan heikosti suoriutuvia oppilaita ja ehkäisseet koulupudokkuutta. Tapaustutkimukset toteutettiin kouluissa Portugalissa, Irlannissa, Suomessa, Tanskassa, Espanjassa, Kreikassa, Italiassa, Iso-Britanniassa ja Maltalla. Näistä kouluista kerättiin konkreettisia käytäntöjä, jotka edistävät akateemisten taitojen oppimista ja sosio-emotionaalista kehittymistä.

Pedagogisten käytäntöjen kokoelmassa on viisi teemaa:

Pedagogiikat

Opettajan ja oppilaiden
välinen vuorovaikutus

Vertaisvuorovaikutus
ja yhteistyö

Koulu-perhe-lähiyhteisö – yhteistyö

Hyvinvointi ja tuki

Kukin pedagoginen käytäntö on sijoitettu yhteen em. kategoriaan, mutta monet pedagogiset käytännöt silti kattavat useita ulottuvuuksia. Esimerkiksi "Vuorovaikutteiset ryhmät" eivät ainoastaan helpota oppilaiden työskentelyä yhdessä, mutta ne myös rakentavat yhteyksiä lähiyhteisöön, tukevat hyvinvointia ja edistävät akateemisia saavutuksia.

On tärkeää huomata, että monet menestyksekkäät koulut käyttävät monia pedagogisia käytäntöjä samanaikaisesti. Yksittäinen pedagoginen käytäntö voi olla avuksi niissä asioissa, joihin se kohdistuu. Parempia tuloksia voidaan saavuttaa, jos koulussa huomioidaan kaikki pedagogisten käytäntöjen kokoelman viisi temaattista aluetta. Suosittelemme tarkastelemaan koulun tämänhetkisiä vahvuuksia ja kehittämiskohteita, ja sen jälkeen valitsemaan käytännöt, joita lähдете kokeilemaan koulussanne.

Pedagogisten käytäntöjen kokoelma on saatavilla online-alustalla seitsemällä kielellä: espanjaksi, portugaliaksi, englanniksi, suomeksi, maltaksi, kreikaksi ja italiaksi. Kaikki käytännöt on testattu huolella ja kehitetty dialogisissa yhteiskehittämisen prosesseissa yhteistyössä lähes 1,000 SCIREARLY -hankkeen osallistujan kanssa, sisältäen koulujen henkilökuntaa, oppilaita, perheitä ja lähiyhteisöjen jäseniä.

Tavoitteenamme on tarjota kasvattajille, opettajille ja yhteisöille pedagogisia käytäntöjä, joita he voivat käyttää tukieksaan lasten oppimista koulussa. Jakamalla toimivia käytäntöjä erilaisista oppimisympäristöistä voimme edistää sellaisten koulujen luomista, joissa kaikki oppilaat voivat kukoistaa taustoistaan riippumatta.

Sanasto

Sanastossa on määritelty käytetyt avainkäsitteet, jotta kaikki käyttäjät, opettajat, rehtorit, asiantuntijat, sidosryhmien edustajat ja yhteisöjen jäsenet voivat kokeilla ja käyttää pedagogisia käytäntöjä tarkoituksenmukaisella tavalla. Tavoitteena on helpottaa tutkimusperustaisten käytäntöjen ja strategioiden kokeilemistä ja käyttämistä ja edistää oppilaiden oppimista, kehittymistä ja kasvua.

Dialoginen oppiminen

Dialogisessa opetuksessa ja oppimisessa korostetaan dialogia ja laadukasta vuorovaikutusta ensisijaisina keinoina ymmärtämiseen, oppimiseen ja kehittymiseen. Dialogisen lähestymistavan avulla pyritään luomaan ympäristö, jossa kaikki oppilaat, opettajat, ja muut yhteisön jäsenet osallistuvat aktiivisesti merkitykselliseen ja kunnioittavaan vuorovaikutukseen. Keskeisiä lähtökohtia ovat mm. seuraavat:

Varmistetaan että kaikkien näkemykset huomioidaan ja jokaisella on mahdollisuus osallistua vuoropuheluun. Tämä kannustaa erilaisten näkökulmien esille tuomiseen ja varmistaa, että kaikki näkemykset tulevat kuulluiksi.

Kaikkien oppilaiden ja opettajien kulttuuriset taustat ja kokemukset huomioidaan arvostavalla tavalla. Tämä auttaa luomaan inklusiivisempaa ja ymmärtäväisempää oppimisympäristöä.

Dialoginen vuorovaikutus oppilaiden kesken, opettajien ja oppilaiden kesken sekä koko yhteisössä pyrkii muuttamaan sosiokulttuurista kontekstia ja luomaan optimaaliset olosuhteet oppimiselle ja kehittymiselle.

Merkitysten rakentaminen ja ymmärryksen luominen oppilaiden ja opettajien välisten dialogien avulla. Tämä yhteisöllinen prosessi auttaa syventämään ymmärrystä ja tiedon jäsentelyä.

Yhteisöllisyyden rakentaminen ja vastavuoroinen tuki oppilaiden ja opettajien kesken. Tämä edistää yhteistyötä ja kollektiivista vastuuta oppimisesta.

Oppilaiden ja opettajien erilaisuuden kunnioittaminen ja arvostaminen. Dialogin tulisi arvostaa moninaisuutta ja käyttää sitä oppimisen resurssina. Kriittiseen ajatteluun kannustaminen ja jokaisen haastaminen syvälliseen ajatteluun ja olettamusten kyseenalaistamiseen.

Emotionaalinen olottuvuus

Laadukkaiden vuorovaikutussuhteiden tärkeyden tunnistaminen. Toimivat pedagogiset käytännöt luovat ympäristöä, jonka oppilaat ja opettajat kokevat turvalliseksi ja jossa he voivat ilmaista tunteitaan ja kokemuksiaan.

Autenttinen oppiminen

Varmistuminen siitä, että dialogi ja oppiminen ovat tarkoituksenmukaisia suhteessa oppilaiden ja opettajien todellisen elämän kokemuksiin ja konteksteihin. Tämä tekee oppimisesta merkityksellisempää ja sovellettavampaa.

Limittäiskieleily

Limittäiskieleily tarkoittaa useiden kielten käyttöä samanaikaisesti. Yksi henkilö voi puhua keskustelussa yhdellä kielellä ja toinen henkilö vastaa toisella kielellä.

Valmistavat luokat

Luokkia, joissa lapset, joiden äidinkieli on jokin muu kuin koulun virallinen kieli, opiskelevat oppiakseen koulun tai maan kieltä riittävästi. Kun lapset saavuttavat riittävän kielen osaamisen tason, he siirtyvät opiskelemaan tavalliselle luokalle. Valmistavien luokkien opetuksessa käytetään limittäiskieleilyä ja monia erilaisia menetelmiä kielen oppimisen tukemiseksi.

Perhekoulutus

Yleiskatsaus:

Perhekoulutus on tutkimukseen perustuva strategia, jossa koulun vanhemmille ja yhteisön jäsenille järjestetään koulutustilaisuuksia oppilaiden tulosten parantamiseksi. Koulutuksessa käsitellään perheiden todellisia tarpeita, kuten lukutaitoa, kielitaitoa tai aikuisten yliopistokokeisiin valmistautumista. Tärkeää on, että osallistujat itse päättävät sisällöstä yhteisön tarpeiden perusteella. Tämä edistää henkilökohtaisen merkityksen ja kiinnittymisen tunteiden syntymistä. Kun koulut ja perheet tekevät yhteistyötä dialogisten periaatteiden pohjalta, oppilaiden suoritukset paranevat ja arvot, kuten solidaarisuus, kunnioitus ja rinnakkaiselo, vahvistuvat. Tämä käytäntö tarjoaa opettajille puitteet perhekoulutusohjelmien organisoimiseksi ja toteuttamiseksi. Käytäntö antaa vanhemmille ja yhteisön jäsenille mahdollisuuden tulla keskeiseksi osaksi lasten koulumenestykseen liittyvää sidosryhmää. Perhekoulutus muuttaa vanhempien ja perheenjäsenten roolin passiivisista tukijoista aktiivisiksi osallistujiksi koulu-yhteisössä. Ottamalla heidät mukaan luokkahuonetoimintoihin ja laajempiin koulun ohjelmiin koulut voivat luoda inklusiivisen oppimisympäristön, joka edistää parempia suorituksia ja vähentää koulunkäynnin varhaista keskeyttämistä.

Ensisijaisena tavoitteena on tarjota räätälöityjä koulutusmahdollisuuksia perheenjäsenille heidän kiinnostuksen kohteidensa ja tarpeidensa mukaan mm. lukutaidon, kulttuuritiedon, tietotekniikan käytön tai kielten oppimisen kehittämiseksi. Nämä eivät ainoastaan edistä perheenjäsenten henkilökohtaista ja akateemista kasvua, vaan lisäävät myös heidän osallistumistaan kouluun ja edistävät yhteistyöhön perustuvaa ympäristöä, jossa oppilaat, opettajat ja perheet työskentelevät yhdessä.

Osallistumalla näihin työpajoihin perheet saavat akateemista tietoa, tekevät yhteistyötä lastensa luokkahuoneissa ja osallistuvat yhteisen, inklusiivisen kouluilmapiirin luomiseen.

Kohdeyleisö: Kaikki perheenjäsenet vanhemmista isovanhempiin voivat osallistua koulutusohjelmiin.

Järjestelyt: Koulut (opettajat, oppilaat, vanhemmat ja muut perheenjäsenet), yhteisötilat (kirjastot, sosiaalikeskukset).

Saatavilla olevat kielet: Ohjelma edistää inklusiivisuutta tukemalla kielellistä monimuotoisuutta ja varmistamalla, että kaikki perheet voivat osallistua kielimuurista riippumatta.

Toteutusvaiheet:

Valmistelu:

Valmisteluvaihe alkaa toimikunnan tai ryhmän muodostamisella kouluun. Ryhmään kuuluvat koulun henkilökunta, vanhemmat ja muut koulutusyhteisöä edustavat perheenjäsenet. Kun toimikunta on perustettu, järjestetään kokouksia, joihin kutsutaan kaikki kiinnostuneet perheet. Näissä tapaamisissa perheitä kuullaan heidän koulutustarpeistaan ja -toiveistaan, jotta heidän osuutensa olisi suunnitteluprosessissa keskeisessä asemassa. Tämän palautteen perusteella toimikunta johtaa räätälöityjen koulutusohjelmien kehittämistä. Ohjelmat voidaan toteuttaa käyttämällä koulun resursseja, kuten opettajia, luokkahuoneita ja teknologiaa, tai ulkopuolisia resursseja, kuten kunnallisia kirjastoja, yhteisökeskuksia tai ulkopuolisia kouluttajia, riippuen siitä, mikä parhaiten sopii perheiden tarpeisiin.

Toteuttaminen:

Koulutusten järjestelyjen valmistuttua kaikki kiinnostuneet ovat tervetulleita osallistumaan. Toimikunta varmistaa, että mahdolliset esteet, kuten kielierot tai aikatauluristiriidat, korjataan. Ratkaisuja kehitetään yhteistyössä ja dialogisesti, millä voidaan varmistaa, että kaikki perheenjäsenet taustasta tai olosuhteista riippumatta voivat osallistua ohjelmaan täysipainoisesti.

Seuranta ja arviointi:

Edistymistä seurataan jatkuvasti, kun perheenjäsenten osallistuminen ja kommunikaatio koulu-yhteisön kanssa lisääntyy. Jatkuvan vuorovaikutuksen ansiosta toimikunta voi pysyä ajan tasalla koulutuksen onnistumisesta ja mahdollisista esiin tulevista haasteista. Jos uusia tarpeita tai vaikeuksia ilmenee, toimikunta voi tehdä muutoksia ohjelmaan. Osallistujien palaute on ensiarvoisen tärkeää sekä esteiden ylittämiseksi että tulevien koulutustilaisuuksien suunnittelussa, jotta ohjelma vastaa koulu-yhteisön muuttuviin tarpeisiin.

Esimerkkejä ja tapaustutkimuksia:

Alicia on romaninainen, jonka lapset käyvät koulua, joka sijaitsee Baskimaassa yhdellä Bilbaon köyhimmistä alueista. Koulu on avannut ovensa ja kutsunut perheitä osallistumaan koulun toimintaan. Naapurusto on monipuolisesti tekemisissä koulun kanssa. Alicia osallistui kouluun hänen poikansa Elias kautta, joka on 8-vuotias romanipoika, joka pitää koulusta, erityisesti lukemisesta ja kirjoittamisesta. Koska Elias haluaa äitinsä mukaan luokkaan, Alicia tulee vapaaehtoiseksi aina kun voi. Osallistuminen sai Alician huomaamaan, kuinka hyvin Elias edistyy lukutaidossa ja kuinka paljon hän itse kaipaa omaa kouluaikaansa. Koulu alkoi yhteistyössä paikkakunnalla sijaitsevan romaninaisten yhdistyksen kanssa tarjota perhevalmennustiloja äideille, isille tai perheille, jotka olivat kiinnostuneita jatkamaan akateemisia polkujaan. Alicia onkin yksi niistä äideistä, joka ei koskaan jätä väliin viikoittaisia perhekoulutustilaisuuksia. Elias on todella ylpeä äidistään, joka haluaa oppia uutta.

Alkuvastustus:

Jotkut perheet saattavat epäröidä mukaantuloa. On tärkeää selventää, että koulutus on suunniteltu vastaamaan perheiden tarpeita ja kiinnostuksen kohteita ja toiminta on erittäin joustavaa.

Aikarajoitukset:

Perheillä on usein rajoitetusti aikaa. Joustavien aikataulujen tarjoaminen varmistaa, että useampi perhe voi osallistua.

Hyötyjä:

Analysoiduissa tapaustutkimuksissa useimmin korostetut hyödyt ovat seuraavat:

Perheen voimaannuttaminen: Perheet oppivat käytännön taitoja, jotka parantavat heidän elämäänsä ja lisäävät heidän osallistumistaan kouluun.

Lisääntynyt osallistuminen: Perheistä tulee aktiivisia kouluyhteisön jäseniä, ja he ovat säännöllisesti tekemisissä koulun henkilökunnan ja oppilaiden kanssa.

Paremmat kodin ja koulun väliset suhteet: Perheiden luottamus koulua kohtaan rakentuu, mikä parantaa yhteistyön ilmapiiriä.

Perheiden odotukset ja motivaatio: Kun perheet saavat enemmän tietoa, heillä on paremmat valmiudet kannustaa lapsiaan menestymään akateemisesti.

Parempi oppilaiden suorituskyky: Perheen osallistuminen johtaa parempaan tukeen oppilaille, mikä puolestaan johtaa korkeampiin akateemisiin saavutuksiin ja inklusiivisempaan oppimiseen.

“Kun lapset näkevät äitinsä tulevan kouluun oppimaan, he ymmärtävät, että koulutuksella on luontainen arvo. Siitä saa jotain tärkeää; jotain, jolla on väliä. Tämä luo yhteisen tilan, jossa perheet osallistuvat aktiivisesti kouluelämään ja koulu puolestaan muuttuu osaksi heidän perhe-elämäänsä.”

(Opettaja)

Vinkkejä onnistumiseen:

Ylläpidä avointa viestintää: Ylläpidä säännöllistä vuoropuhelua perheiden ja koulun henkilökunnan välillä rakentaaksesi luottamusta ja varmistaaksesi, että ohjelma vastaa kaikkien tarpeita.

Tarjoo joustavuutta: Tarjoo vaihtelevia aikatauluja ja tukea perheiden erilaisiin tilanteisiin ja tarpeisiin vastaamiseksi.

Mukauta koulutus vastaamaan perheiden tarpeisiin: Tee koulutustilaisuuksista perheille sopivia ja keskity taitoihin, joita he voivat soveltaa sekä henkilökohtaisessa että perhe-elämässä.

Alhaiset odotukset: Perheet saattavat epäillä kykyään menestyä koulutuksessa. Korosta, että koulutustunnit on suunniteltu saavutettaviksi ja heille tarkoituksenmukaisiksi, mikä lisää heidän itseluottamustaan osallistua.

Vähäinen osallistuminen: Perheet eivät ehkä aluksi ymmärrä koulutuksen arvoa. Tietoisuuden lisääminen ohjelman eduista voi motivoida heitä osallistumaan.

Lisämateriaalit:

Family participation always matters (Video) <https://www.youtube.com/watch?v=-62mK-WTt4Uo&list=PLWaUnF8ej6muMEXXbYyATUA9rQISF0op2&index=7&t=5s>

[Transforming Difficulties into Possibilities: Family Training as an Action for Educational Success in Contexts of Poverty.](#)

[Increasing educational expectations of Roma and Moroccan immigrant families in Spain through family education](#)

Johtopäätökset:

Perhekoulutus antaa perheille mahdollisuuden hankkia uusia taitoja, tulla roolimalleiksi lapsilleen ja tukea lasten akateemisia koulupolkuja tehokkaammin. Kun perheet osallistuvat enemmän lastensa koulutukseen, oppilaat menestyvät paremmin. Koko kouluyhteisö hyötyy inklusiivisemmasta ja yhteistyökykyisemmästä ympäristöstä. Opettajia kannustetaan mukauttamaan tämä käytäntö koulunsa ainutlaatuiseseen kontekstiin. Integroimalla perhekoulutusta koulun kulttuuriin sekä perheet että opettajat näkevät oppilaiden oppimisen, koulun ja kodin välisten suhteiden ja oppilaiden yleisen menestyksen paranevan.

TUTKIMUSPERUSTAISIA HEIKKOA KOULUSUORIUTUMISTA JA KOULUPUDOKKUUTTA VÄHENTÄVIÄ POLITIIKKOJA JA KÄYTÄNTÖJÄ EUROOPASSA

Red Barnet, MHPSS Collaborative

Tämä hanke on saanut rahoitusta Euroopan Unionin Horisontti Eurooppa tutkimus- ja innovaatio-ohjelmasta. Hankenumero on No. 101061288. Dokumentissa esitetyt näkemykset ja mielipiteet ovat kirjoittajien, ja ne eivät välttämättä heijastele Euroopan Unionin tai Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanoviraston näkemyksiä. Euroopan Unioni tai Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto eivät ole niistä vastuussa.